

Oversigt over nyere bøger om eskimoer og eskimoforhold

af Åse Reymann

Denne oversigt omfatter et udvalg af publikationer, udkommet fortrinsvis i 1976 og 1977, om eskimoer og eskimoforhold – med hovedvægten lagt på grønlandske forhold.

Udvalget er i det store hele foretaget på grundlag af bøger, anskaffet af Det kongelige Bibliotek, og emnevalget er overvejende humanistisk og samfundsvidenskabeligt. Tidligere oversigter er bragt i dette tidsskrift 1975, nr. 6, s. 176–184 og 1976, nr. 7, s. 227–233.

Af forskellige grunde har det des-

værre ikke været muligt for mig at se alle de nævnte bøger, men for aktualitetens skyld har jeg alligevel medtaget nogen, som jeg ikke selv har set. Jeg håber ikke, der af denne grund er kommet fejl.

Oversigten er disponeret således, at første del omfatter bøger om Grønland i almindelighed, mens sidste del består af publikationer om hele det eskimoiske område eller dele deraf, altså også om Grønland, og det er underdelt i forskellige fagområder.

Publikationer om Grønland i almindelighed

Berry, Francis: I tell of Greenland. An ed. translation of the Sauðarkrokur manuscripts. London 1977. XXI, 205 s.

Dam, Jacobsen, Magnus: Í Grønlandi við Kongshavn. Heilsan frá einum proletari. 1976. 202 s. – ill.

Danker, Per: inuit parcarssuagdlit. Parcafolket. 1. årg. 1976. 64 s. – ill.

Forskning i Grønland. Kalâtdlit-nunāne ilisimatût misigssuinerinik TUSAUT. (Udg. af Kommissionen for viden-

skabelige Undersøgelser i Grønland). Nr. 1–3. 1977–78.

Garner, Fradley: DK-3952 Jakobshavn. Ilulissat. Endroit près des icebergs. Ville du Groenland. Kbh. 1977. 40 s. – ill.

Gilberg, R.: The Polar Eskimo population, Thule district, North Greenland. Kbh. 1976. 87 s. – ill. (Meddelelser om Grønland. Bd. 203, nr. 3). Grønlandsbilleder. Assilissat kalaallit nunaannit 1860–1920. Samlet af Keld

Hansen. Forord P. V. Glob. Grønlandsk oversættelse Karl Johan Lyberth og H. C. Petersen. Kbh. 1976. 264 s. – ill.

Haagen, Birte: Qutdligssat – en kulmine i Grønland. Om nedlæggelsen af kulbruddet og byen. 1977. 48 s. – ill.

Haagen, Birte: Qutdligssat. Kalâtdlit-nunāne aumarssuarsiorfik. aumarssuarsiorfiup unigtitaunera igdløkarfigdlo pivdlugit. 1978. 52 s. – ill.

Hansen, Elin: Et land – et folk. Grønland 76/. (Udg. af Den rejsende Højskole). Ulfborg 1976. 80 s. – ill.

Harsløf, Olav o. a.: Grønland. Imperialisme med dansk ansigt. Kbh. 1977. 206 s. (Litteratur og samfund. 19–21).

Hertling, Knud: Grønlandske paradokser. Træk af Grønlands politiske udvikling fra 2. verdenskrig til idag. 1977. 80 s. (Fremads Fokusbøger).

Hertz, Ole: Ikerasârssuk – en boplads i Vestgrønland. Kbh. 1977. 152 s.

Kortermann Larsen, Jens: Augpilagtoq. Ilinniartitsisunut. – Lærervejledning. Kbh. 1976. 49+23 s.

Luckow, Ulrich og Jørgen Fisker (red.): Arsuk-fjorden. Billedred. Keld Hansen. (Ivigtut kommunes 25 års fødselsdag). 1977. 151 s. – ill.

Lund Jensen, Einar: Grønland og EF. 1977. (Dansk og grønlandsk tekst. Overs. til grønlandsk af Hans Pavia Rosing).

Lynge, Finn: bulldozerip igdlinikuine erkasautit. Tanker i et bulldozerspor. (En debatbog om den grønlandske kultur). Godthåb 1977.

Nilsson, Eja o. a.: Grønland, velgørenhed/imperialisme. Roskilde 1976. 143 sp.

Oles varehus: Femogtyve år i Grønland. 1951 – 17. december – 1976. Udg. af Oles varehus A/S. Godthåb 1976. 52 s. – ill.

Victor, Paul-Émile: Les survivants du Groenland. Récit. Paris 1977. 228 s. — ill.

BOGVÆSEN

Jones, Dorothy M. and John R. Wood: An Aleut bibliography. Fairbanks 1975. 1 bd.

Nottingham, Phyllis: A guide to Alaska native corporation publications. Juneau, Alaska 1976. 47 s. — fig. (Alaska State Library. Historical monograph. No. 5).

Tønnesen, Helge: Topografisk, kronologisk fortegnelse over danske, færøske og grønlandske aviser 1648–1975. [1971]. Kbh. 1977. 47 s.

RELIGION

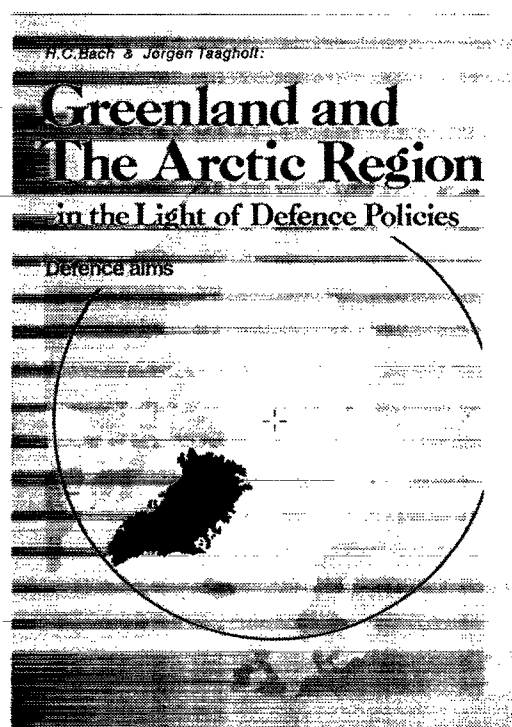
Cutting, Georg: isumavdluarnek, kulákêrsimanek nuánârnerdlo. Nûk 1976. 11 bl.

Hindsberger, M.: Grønlands religion. Fra eskimoisk kultur til kristen kultur. Kbh. 1977. 48 s. — ill. (Tro i fortid og nutid).

SAMFUNDSFORSKNING

Ag, Gisle og Denise Ohayv: Påvirker fremmedsproget dansk grønlandernes identitetsudvikling og isåfald får det indflydelse på deres erhvervsvalg? Kbh. 1976. III, 82 bl.

Arnold, Robert D. (red.): Alaska native land claims. With Janet Archibald o.a. With a foreword by Emil Notti. Anchorage, Alaska 1976. XI, 348 s. — ill., kort.

Bach, H. C. og Jørgen Taagholt: Grønland og polarområdet — sikkerhedspolitisk set. Perspektiver for forsvarrets opgaver. Kbh. 1976. 71 s. — ill.

Bach, H. C. og Jørgen Taagholt: Greenland and the Arctic Region — in the light of defence policies. Defence aims. Kbh. 1977. 55 s. — ill.

Brody, Hugh: The people's land. Eskimo and whites in the Eastern Arctic. Harmondsworth 1975. 240 s. — kort.

Clark, Brenda L.: The development of Caribou eskimo culture. Ottawa 1977. 169 s. (Nat. Mus. of Man. Mercury series. Archaeological survey of Canada. Paper 59).

Cumming, Peter A.: Canada. Native land rights and northern development. Cph. 1977. 64 s. (IWGIA document. 26).

Dumond, Don E.: The Eskimo and Aleuts. London 1977. 180 s. – ill., kort. (Ancient peoples and places. 87).

Gardey, Jon: Alaska. The sophisticated wilderness. London 1976. 224 s. – ill.

Giffen, Naomi Musmaker: The rôles of men and women in Eskimo culture. [1930]. New York 1975. XIII, 113 s.

Hays, Lydia L.: Alaska native land claims. Textbook. Anchorage, Alaska 1976. 2 bd.

Herbert, Wally: Eskimos. Glasgow 1977. 128 s. – ill.

Hicks, Jim: Tæt på arktiske lande. Kbh. 1977. 30 s. – ill. (Tæt på-bøgerne).

Hrdlička, Aleš: The anthropology of Kodiak Island. [1944]. New York 1975. XIX, 486 s. – ill.

Jones, Dorothy M.: Aleuts in transition. A comparison of two villages. Seattle 1976. VII, 125 s.

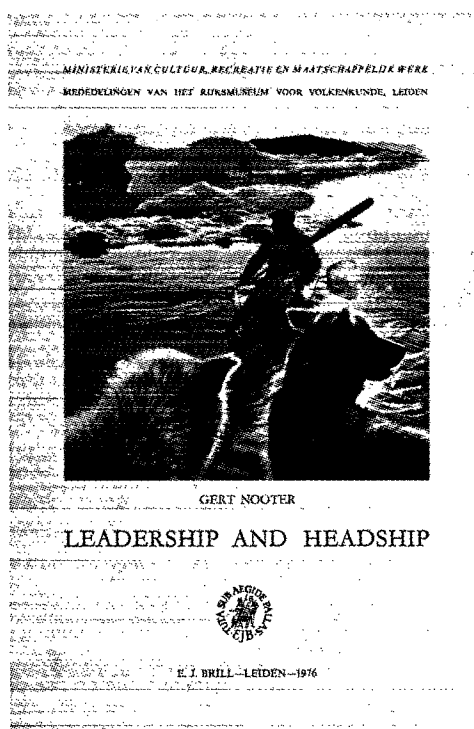
Isajiw, Wsevolod: Identities. The impact of ethnicity on Canadian society. Toronto 1977. (Canadian Ethnic Studies Association. 5).

Kommissionen om hjemmestyre i Grønland: Hvad mener Grønland? Et debatoplæg om hjemmestyre. – Kalâtdlit kanok isumakarpat? Kbh. 1976. 54 + 55 s.

Milton Freeman Research Limited under contract with the Department of Indian and Northern Affairs: Inuit land use and occupancy project. A report. Ottawa 1976. 3 bd. – ill., kort.

Mowat, Farley: The desperate people. Toronto 1975. 271 s. – ill.

Nooter, Gert: Leadership and headship. Changing authority patterns in an East Greenland hunting community.

Leiden 1976. VI, 117 s. – ill. (Medelingen van het Rijksmuseum voor Volkenkunde. Leiden. No. 20).

Thornton, Harrison Robertson: Among the Eskimos of Wales, Alaska 1890–93. Ed. and annotated by Neda S. Thornton and William M. Thornton, jr. – Reprint. New York 1976. XXXVIII, 234 s. – ill.

Udviklingsproblemer i Nord. Alaska, Nordcanada, Grønland og Sibirien. Kbh. 1976/77. 40 s. (Temanummer af tidsskriftet Kontakt, årg. 29, 3. Udg. af Mellempfolkeligt Samvirke).

Whittaker, C. E.: Arctic Eskimo. A record of fifty years' experience and observation among the Eskimo. – Reprint. New York 1976. 259 s. – ill.

OPLYSNING, UDDANNELSE, SKOLEVÆSEN

Clevin, Jørgen: Qaagit-Qanorooq. 1-2.
(Kom og se hvordan). Godthåb 1977.

Lundahl, Flemming og Mogens Janssen:
pínguarneq ilíniagagssatdlo. (Leg og
lektier). Kbh. 1977.

Skoledirektøren i Grønland. kalaallit nu-
naanni ilinniartitaaneq. Education in
Greenland. Published in connection
with the seminar „Crosscultural Edu-
cation in the far North“ in Nuuk
1977. 1977. 44 s. – multigraferet.

Søgaard Larsen, Michael: Rapport over
komparativ pædagogisk undersøgelse
af læreruddannelser etableret med
henblik på sprogligt-kulturelle mino-
riteter. Udarbejdet for arbejdsgrup-
pen vedrørende læreruddannelsen i
Grønland. (Institut for teoretisk pæ-
dagogik. Københavns Universitet).
1977. 184 s.

Søgaard Larsen, Michael: Skoleudvik-
ling og læreruddannelse i Grønland.
En historisk oversigt 1721-1950. (In-
stitut for teoretisk pædagogik. Køben-
havns Universitet). 1976. 120 s.

Ulrich, Grete og Arne Olsen (red.):
Barn, skole og kultur i Grønland.
[Med tegninger af grønlandske skole-
børn, indsamlet af Johannes Jakob-
sen]. 80 s. – ill. (Temanummer af
tidsskriftet Bixen, nr. 5, 1977).

EVENTYR OG SAGN

Bak, Ove: Kujavarsiks rejse til månen.
Eventyr fra Grønland. Ill. Kârale An-
dreassen. Kbh. 1977. 94 s. – ill.

Oman, Lela Kiana: Eskimo legends. Ill.
by Minnie Kiana Keezer. 2. ed. An-

chorage, Alaska 1975. 118 s. – ill.
(AMU Press book. No. 21).

Riel, Jørgen: Pani und die Meermutter.
Märchen aus Grönland. Ill. von Fleur
Brofos Asmussen. 1976. 68 s. – ill.

Rooth, Anna Birgitta: The importance
of storytelling. A study based on field
work in North Alaska. Uppsala 1976.
106 s. – noder. (Studia ethnologica
Upsaliensia. 1).

REJSER, EKSPEDITIONER

Aput 76. Ski- og slæderejse 31.3.-23.4.
1976. Rapporten er red. af Minna
Møller o. a. Qatanngut-gruppen. 74
bl. – ill.

De Laguna, Fredericia: Voyage to
Greenland. A personal initiation into
anthropology. New York 1977. 285
s. – ill.

Dänemark. Grönland. Nagels enzyklo-
pædie-Reiseführer. Vorwort von Sven
Acker. 3. neubearbeitete Aufl. [1954].
1977. 560 s. – ill.

Graah, W. A.: Narrative of an expedi-
tion to the east coast of Greenland,
sent by order of the king of Denmark,
in search of the lost colonies. Transl.
from the Danish by G. Gordon Mac-
Dougall. Reprint. [1837]. New York
1976. XVI, 199 s.

Hanssen, Lorenz: Grønlandsfarerne i
året 1777. Ny udgave ved H. E. Sø-
rensen. [1906]. 1977. 87 s. – ill.

Kersting, Rudolf: The white world. Life
and adventures within the Arctic
Circle portrayed by famous living
explorers. Collected and arranged for
the Arctic Club. Reprint. [1902]. New
York 1976. 386 s. – ill., noder.

Mc Kinlay, William Laird: Karluk, den

- glemte ekspedition. Kbh. 1977. 168 s.
- Tyrrell, James W.: Across the subarctics of Canada. A Journey of 3.200 miles by canoe and snowshoe through the Hudson Bay Region. Reprint. [1908]. New York 1976. 280 s. – ill.
- Weimar Stig: Danmark nalunngiliuk? kalaallisut Lars Møller Lund. Godthåb 1976. 28 s. – ill.
- Weimar, Stig: Nalunngiligit England, Scotland aamma Wales? kalaallisut Lars Møller Lund. Godthåb 1977.

NATURVIDENSKAB

- Brooks, C. K. and J. C. Rucklidge: Tertiary peralkaline rhyolite dikes from the Skærgaard area, Kangerdlugssuaq, East Greenland. Kbh. 1976. 27 s. – ill. (Meddelelser om Grønland. Bd. 197, nr. 3).
- Meltofte, Hans: Ornithological observations in Southern Peary Land, North Greenland, 1973. Kbh. 1976. 57 s. – fig. (Meddelelser om Grønland. Bd. 205, nr. 1).
- Møller Pedersen, Poul: Marine, benthic algae from Southernmost Greenland. (Kap Farvel Ekspeditionen. 1970). Kbh. 1976. 79 s. – ill. (Meddelelser om Grønland. Bd. 199, nr. 3).
- Polar bears. Proceedings of the fifth working meeting of the Polar bear specialist group. 3.–5. dec. 1974. 1976. 105 s. – dupl.
- Rønn, Gunnar: Ørnens dagbog. nagto-ragdliip uvdlorsiutai. Godthåb 1977.
- Teichert, Curt and Bernhard Kummel: Permian-Triassic boundary in the Kap Stosch area, East Greenland. Kbh. 1976. 54 s. – ill. (Meddelelser om Grønland. Bd. 197, nr. 5).

ANTROPOLOGI

- Balslev Jørgensen, J., Jens Dahl and Sanjai Sangvichien: Anthropometrical studies on Greenlanders from two villages in the Upernavik area. Kbh. 1976. 24. s. – ill. (Meddelelser om Grønland. Bd. 202, nr. 2).
- Gilberg, Lisbet and Aage Gilberg: The polar eskimos' eyes. Appendix: ear lobes. 38 s. – ill. (Meddelelser om Grønland. Bd. 203, nr. 2).

PRAKTISKE FAG

- Ellis, Eleanor A. (ed.): Northern cookbook. Ottawa 1977. IX, 358 s.
- Van Stone, James W.: The Bruce Collection of Eskimo material culture from Port Clarence, Alaska. Field Museum of National History. Bruce Port Clarence Collection. Chicago 1976. VI, 117 s. – ill. (Fieldiana. Anthropology. Vol. 67).
- Wilder, Edna: Secrets of Eskimo skin sewing. Anchorage 1976. VII, 125 s. – ill.

MEDICIN

- Aagaard Olsen, Gunnar: Venerologiske, epidemiske, sexologiske undersøgelser i Grønland. kalâtdlisut nailisarnera: Kalâtdlit-nunāne inusûgtut atokatîgigtarnerme píssuserissartagait: inôkatîgîngnerup nakorsakarneruvdlo tungainit issigaligit. Kbh. 1976. 48 s. – ill. (Del af disputats). (Institut for social medicin. Københavns Universitet. Publikation 6).
- Circumpolar health. Proceedings of the 3rd international Symposium, Yellow-

knife, NWT. Ed. by Roy J. Shephard, S. Itoh. Toronto 1976. XVIII, 678 s. – fig.

Haraldson, Sixten S. R.: Evaluation of health services in Greenland. Report on a field study June–July 1975. Göteborg 1976. 113 bl.

FISKERI, FANGST

Ross, W. Gillies: Whaling and Eskimos. Hudson Bay 1860–1915. Ottawa 1975. 164 s. – fig. (Publications in ethnology. No. 10).

TRAFIK

Betænkning vedrørende den interne trafik i Grønland, afgivet af det af Ministeriet for Grønland nedsatte udvalg 13.6.1975. 1977. 390 s. – ill. (Betænkning nr. 807).

Kjærgaard, Jens og Paul Rasmussen: Analyse af flytrafik i Grønland. (Instituttet for matematisk statistik og operationsanalyse. Danmarks tekniske Højskole). Lyngby 1976. 242 s. – ill.

MINEDRIFT

Berry, Mary Clay: The Alaska pipeline. The politics of oil and native land claims. Bloomington 1975. 302 s. – ill.

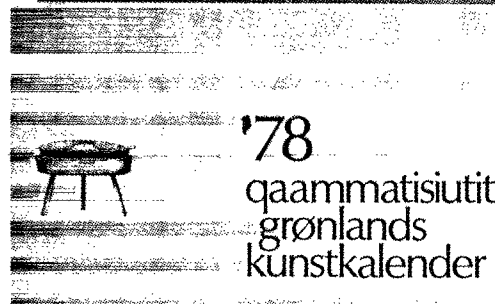
KUNST

Grønlands kunstkalendar. 1977.

Ray, Dorothy Jean: Eskimo masks. Art and ceremony. Seattle 1976. 246 s. – ill.

MUSIK

Johnston, Thomas F.: Eskimo music by region. A comparative circumpolar study. 1976. 214 s. (National Mu-

seum of Canada. Mercury series. Canadian Ethnology Services. Paper 32).

SKØNLITTERATUR

Fenger, Niels: Hvis anorak. Roman fra Grønland. Kbh. 1977. 163 s.

Isák fra Igdlorpait: Isáp ássilialiai. Isaks billedbog ved G. N. Bugge. [1969]. Godthåb 1977. 73 s. – ill.

Kirkegaard, Ole Lund: Hodja Pjortimiu. atuakkiortoq titartaasorlu Ole Lund Kirkegaard. Godthåb 1977. 108 s.

Laurents, Kamma: Joorut apeqqarissiq.

- nuts. Cise Petersen. Kbh. 1976. 48 s. – ill.
- Liljesøe, Jørgen: Barakkerne. Kbh. 1977. 279 s.
- MacLean, Alistair: únuaq nâgssáungitsoq. [Overs.: Peter Fr. Rosing]. Godthåb 1977. 291 s.
- Mahy, Margaret og Steven Kellogg: Ruupa imermiutarsuillu. [Overs.: Peter K. S. Heilmann]. Godthåb 1977.
- Motzfeldt, Otto: ujúkuaraq. iluarsaivdlune naqitigagssángortitsissoq Hans Lynge. Godthåb 1976. 40 s.
- Petersen, Nathan: Inuit nunaanni Kunngi. Kbh. 1977. 77 s.
- Ross, Tony: Qaamasunik nujalinnguaq nannullu pingasut. Godthåb 1977. 24 s. – ill.

- Sinding, Michael: Nordboerne. Kbh. 1976. 120 s.
- Steen, Vagn: Grønland ler af mig og fortæller. Nykøbing Mors 1977. 24 s.
- Villadsen, Villads: isiginnaartitsissutit pingasut. 1–3. 1. Saamu nangitittoq. 2. Kaassassuk. 3. Manguaraq Qaam-massuarlu. Kbh. 1977.
- Villadsen, Villads: Tuperna. Godthåb 1976. 42 s.

SPROG

- Aagesen, Henrik: Regler i grønlandsk. 1977. 188 s.
- Berthelsen, Chr. o. a. (red.): Ordbogi. kalaallisuumit-quallunaatumut. grønlandsk-dansk. Kbh. 1977. 240 s.
- Broberg, Helene o. a.: Børn og sprog på Grønland. 1976. 79 bl.
- Petersen, Robert: Kitâta qerqane ator-neqarnera dialektinutdlo avdlanut atâssutekarnera. Kbh. 1976. 25 bl.

ARKÆOLOGI

- Jochelson, Waldemar: Archaeological investigations in the Aleutian Islands. Reprint. New York 1975. IX, 145 s. – ill.
- Meyer, David A.: Pre-Dorset settlements at the seahorse gully site. Ottawa 1977. 292 s. (National museum of man. Mercury series. Archaeological survey of Canada. Paper no. 57).

BIOGRAFI

- Bak, Ove: Johannes Christian Hansen. (Hansêrak). (4.4.1837–18.6.1911). Kbh. 1976. 47 s. – ill. (Foregangs-mænd i Grønland).